

Ante Simonić

Društveni život i rekreacija u VK Jadranu

Kao aktivni sudionik jednog od najuspješnijih razdoblja VK Jadrana, koje je započelo sredinom 1960-ih pa se proteglo nekoliko desetljeća, opisat ću tadašnji uzlet društvenog života Kluba s Delte. Naime, bio sam godinama dio najtrofejnijih juniorskih pa potom seniorskih ekipa Jadrana, te zatim član ili predsjednik Tehničke komisije, član Upravnog odbora, potpredsjednik i predsjednik Kluba, član Predsjedništva Riječkog sportskog saveza, član pa i predsjednik regatnih odbora, ponekad službeni spiker i/ili liječnik, veslački sudac... Posljedično sam svjedočio značajnim natjecateljskim uspjesima pojedinih veslača, ekipa i Kluba u cjelini, te sazrijevanju nazora, da:

1.) Jadran može postići i elitnije natjecateljske rezultate (nadasve u seniorskoj konkurenciji na međunarodnom planu), te

2.) da misija sporta, veslanja, VK Jadrana..., nadilazi natjecateljske uspjehe u juniorskoj i/ili seniorskoj konkurenciji.

U dočaravanju tadašnje atmosfere u Klubu i u pokušaju tumačenju navedenog nazora, poslužiti ću se vlastitim govorom na Godišnjoj skupštini VK Jadrana 1976., u kojem obrazlažem viziju budućega rada i življenja Kluba. Bio je to pokušaj, da se na temeljima ostvarenih natjecateljskih uspjeha dograde još viši međunarodni dosezi, te kreira nova kvaliteta u drugim aspektima življenja Kluba.

Poštovani i dragi,

zahvaljujem vam se na izboru za predsjednika našega Kluba. Povjerenje koje mi ukazujete godi, ali posao koji je pred nama je obilan i odgovoran. Zbog toga, zaduženje koji prihvaćamo mi svi u Predsjedništvo i u ostalim radnim tijelima kluba jest čast, ali prije svega velika obveza. Koju mi možemo ispuniti, ali samo uz veliko zalaganje i podršku svih članova Kluba kao i prijatelja i simpatizera iz našega Grada, regije pa i šire.

Temelji politike našega Kluba, koji su godinama izgrađivani neće se mijenjati, ali se od nas očekuje niz novih poticaja, kao i razrješavanje svakodnevnih problema svezanih uz život Kluba te nastavak započetih akcija od vitalnog značenja za Klub.

Na prvo mjesto mečem izgradnju nove zgrade Kluba na Grčeva, pri čemu računamo

na podršku ključnih ljudi Grada, *Viktora Lenca* i *Luke*, i mnogih drugih bez kojih ne možemo uspjeti. Siguran sam da takvu podršku, ovaj naš jedini veslački klub na širem području, i zaslužuje. Jer opće društvena važnost *Jadrana* je decenijama isticana kao izuzetna, a i na natjecateljskom planu mi smo jedan od najtrofejnijih sportskih kolektiva Grada i regije. Zahtjevni pothvat preseljenja je nužan jer su uvjeti u kojima radimo zaista teški. Zbog činjenice da se Klub nalazi usred dinamičnog prometno-pretovarnog lučkog kompleksa (pa su izlaz ekipa na more i obavljanje treninga u tom akvatoriju otežani. Čak ponekada i opasni. Izgubili smo regatnu stazu...), do toga da se nalazimo u carinskoj zoni. Istina još ne plaćamo depozit za prijelaz državne granice kako bi došli ili otišli iz Kluba, ali uvjeti u Klubu su dovedeni do kritične točke. Siguran sam da zaslužujemo široku društvenu podršku u našoj akciji preseljenja Kluba. Koju smo uostalom do sada i dobivali, a mi se nadamo da će postati još konkretnija. Jer bez široke, snažne, obilne i kvalitetne podrške, mi nećemo razriješiti ovaj, nama najvažniji problem.

U međuvremenu naš Klub moram živjeti, pa ćemo uložiti mnogo truda i novca u funkcionalno osposobljavanje stare zgrade doma na Delti. Tome pridodajem riješenje pitanja domara, majstora i vođe Kluba. Te osobe moraju obavljati poslova bez kojih bi Klub vegetirao, što uključuje i održavanje plovnog parka. Na to nadovezujem maksimalnu zauzetost uprave za pomlađivanje plovnog parka, tj. za kupovanje novih čamaca.

Također želimo u Omišlju razviti veslački sportski centar. Vjerujem da smo se predstavili kao poduzetni partner našim prijateljima u Omišlju – iz hotelske kuće Omišalj poduzeća Brodokomerc te drugim strukturama u Omišlju i šire na Krku. Radi se o obostranom interesu i mogućnosti suradnje na duge staze. U Omišlju želimo stvoriti natjecateljsko središte sa svim pratećim infrastrukturom. Od dobre staze, sigurnog izlaska na more, smještaja čamaca i veslača, do cesta za transport čamaca, reklama za omišaljski turizam te za sport i veslanje u regiji. Stoga, sigurno smo da Omišalj ima velike šanse za postati ne samo regionalni, već i republički pa čak i savezni centar za pripreme veslača.

Sa ciljem ostvarivanja vrhunske kvalitete moramo pojačati trenerski tim. To nam je jedan od najaktualnijih problema. Nedostaju nam treneri, intruktori i drugi pomoćnici Davoru Radoviću. Moramo školovati veslače za trenere ali i angažirati vrhunske profesionalce iz Hrvatske, drugih dijelova države pa i inozemstva. Kratkoročno moraju hitno pomoći glavnom treneru Radoviću, te dugoročno, doprinijeti stručnom uzdizanju cijelog trenerskog tima. Zato smo, primjerice, već angažirali dr. Jožu Ropreta (bivšeg selektora državne seniorske veslačke reprezentacije) kao savjetnika, a naša najbolja skupina veslača je prije pet dana završila pripreme u Omišlju. To je dijelić našeg posvećenja stvaranju

kvalitetnih uvjeta za treniranje, što želimo proširiti na što veći broj mladića i djevojaka. Koji će biti garancija natjecateljske budućnosti Kluba i prodora u seniorsku vrhunsku međunarodnu kvalitetu. Natjecateljske ambicije su nam velike, pa slijedeće godine želimo vidjeti naše ekipe na Univerzijadi u Zagrebu. U četvercu bez kormilara za lake veslače i Sandru Stojak u dvojicu na pariće. Vrhunske rezultate očekujemo i od seniorskog četverca s kormilarom (A.Fabijanić, G.Butković, D.Škoda i E.Radetić) te od juniora Stankovića, Turata i Cindrića kao i prošlogodišnjih prvaka države u četvercu s kormilarom za mlađe juniore. Ističem da je nekoliko naših iznimno kvalitetnih veslača na službenju vojnog roka: Živadinov, Smiljanić, Tarle, Jovanović, Brekalo, L.Buneta... Tijekom druge polovice ove godine oni će se vratiti, ali u natjecateljskoj sezoni 1987-oj oni nažalost još neće steći vrhunsku formu.

Navedeno su preduvjeti za uspješno nastupanje Jadranaša na što većem broju natjecanja u zemlji i inozemstvu, ali je također veliki organizacijski i financijski izazov. Pri tome želim istaknuti, da snažno sportsko društvo mora imati status, članstvo, imidž, atmosferu, kapacitete, viziju..., čemu neprijeporno doprinosi i prepoznatljivost ostvarena juniorskim i seniorskim natjecateljskim rezultatima. Ali sportski kolektiv koji želi biti snažna institucija koja ispunjava i puno širu strateški važnu društvenu misiju, mora biti sadržajnije u svom djelovanju. Mora organizirati i njegovati kvalitetan program sukladan konceptu *sporta za sve*. Od osnovno školske djece, preko učenika srednjih škola do studenata, radnika i veterana. Kako za dječake tako i za djevojčice, odnosno žene i muškarce, poštujući pravilo da svi imaju pravo na sport a da pri tome ne moraju biti šampioni. Taj koncept mora se temeljiti na otvorenosti prema cijelome Gradu i regiji. Klub mora postati dostupan svima, što zahtjeva bolju prepoznatljivost i prisutnost u novinama, na radiju i drugim medijima. Jer mi živimo s našom Rijekom, ali želimo da i naš grad živi sa sportom. Nadasve sa sportovima na vodi, a tu je veslanje jedno od ključnih. Jer baš ti sportovi su tradicionalni sportovi našega grada i regije. Važan dio našeg identiteta i simbol naše tradicije. Tome svjedoči i važna 100. obljetnica organiziranog veslanja u Rijeci, koju ćemo proslaviti sljedeće godine. Privilegija je to nas Jadranaša: biti slijednicima tako velikog jubilee. Ali i ta manifestacija nam je dodatni golemi izazov i obveza.

Uvjet za ostvarenje naših planova je razvijanje snažnog društvenog života u Klubu. Stoga je cilj nove uprave dodatno okupljanje prijatelja veslanja, sporta, mora i našega Grada. To će osnažiti i upravu Kluba, pa ćemo uz još kompetentniju Tehničku komisiju, pokrenuti i komisije za izgradnju novog veslačkog kluba i za društvene aktivnosti. Siguran sam da dodatnu kvalitetu životu Kluba trebaju donijeti mlade poduzetne osobe koje su u Klubu odrasle (pa makar već i oćelavile poput mene), i koje će u suradnji s iskusnijima, naš Klub podići do još viših razina. Te mu povećati vidljivost, što će omogućiti ispunjenje misije VK

Jadrana i u podizanju kvalitete Veslačkog podsaveza Istre i Hrvatskog primorja, Zbora veslačkih sudaca, Veslačkog saveza Hrvatske, Veslačkog saveza Jugoslavije, Sportskog saveza Rijeke... Otvarajući mogućnost djelovanja članova VK Jadrana u ključnim veslačkim i sportskim institucijama lokalnog, nacionalnog i međunarodnog ranga.

Pred nama su mnogi zadaci, a ovaj program neka ne bude samo lista želja ili samo ukazivanje na put kojim bi trebalo ići, već i poziv svima da ovaj naš Klub pretvorimo u još uzvišeniji ponos svih nas danas okupljenih, kao i cijele Rijeke, Zavičaja i šire. Da mladim ljudima našega grada omogućimo mnoga zadovoljstva i uspjehe u veslanju i da našu Rijeku još dodatno okrenemo prema moru, bogatoj tradiciji našeg Zavičaja i sportu.

Zahvaljujem se dosadašnjem predsjedniku Ivanu Marenčiću, Tehničkoj komisiji i ostalim članovima uprave, te svima vama koji ste zadužili naš Klub nesebičnim radom.

Od srca vam najdublja hvala.

Ideja o misiji Kluba, veslanja i sporta, koja nadilazi usko natjecateljske aktivnosti, živi u VK Jadranu od davnina. U neposrednoj prošlosti ukazivao nam je na nju naš Željko Frelić, zauzimajući se poglavito za rekreativno veslanje. Istodobno su nas fascinirale priče starijih (nama uzora u Klubu). Npr., Miroslava Trauba, Bruna Materljana, Veljka Margitića, Anta Kneževića, Davora Pađena, Vlada Petrovića, Bruna Vozile, Livija Smilovića, Lava Alkovića, Simjona Živadinova, Iva Huljeva... o davnim regatama (pa i u teško dostižnom inozemstvu), pobjedama (pa i na važnim natjecanjima) i porazima, opasnim havarijama i popravcima čamaca, mijenama u tehnici veslanja i treniranja, trenerima, klupskim majstorima, istaknutim veslačima i slikovitim dogodovštinama, povijesti drugih riječkih veslačkih klubova (od kojih niti jedan više ne postoji), entuzijastičnoj izgradnji veslačkoga doma na Delti pa potom i veslaonice dobrovoljnim radom članova Kluba, brižnom skrivanju čamaca tijekom svjetskih ratova u skladištima za drvo Josipa Premroua na Delti... Sve to je odisalo natjecateljskim nabojem, ali i imalo širi kontekst privrženosti, sportu, izvrsnosti, fair play-u, zdravom življenju, moru, lokalnoj tradiciji, zajedništvu, toleranciji, socijalizaciji... Na navedeno su nadograđivani utjecaji obrazovanja i odgoja u školi i obitelji, naše upoznavanje s veslačkim i drugim sportskim sredinama u bližoj i daljoj okolini te i inozemstvu, uz naše odrastanje s ostalim pozitivnim civilizacijskim ostvarenjima bliskih ili udaljenih nam sredina. I na opisanim temeljima se formirao nazor o veslanju i sportu kao prekrasnoj i važnoj kulturalnoj aktivnosti općeg dobra, što je sugeriralo potrebu za proširivanjem misije i našeg Kluba. I to na organizirani način. Naime, nismo mi izmislili igranje stolnog tenisa, nogometa, košarke, trešeta... u Klubu, dočeke Nove Godine na Delti, klupske fešte, rekreativno veslanje, odlazak na skijanje... Ali smo navedene i druge društvene aktivnosti intenzivirali te pokrenuli nove sadržaje, pa ćemo potom

nastojali sve to usustaviti uključivanjem i u formalne (prepoznate kao redovite) aktivnosti Kluba. Primjerice, nogomet na male golove se igrao na terasi (na betonskoj podlozi) ispred glavnog ulaza u Klub samo povremeno. Najčešće nedjeljom prije podne, nakon trčanja koje je u pravilu bilo na duge staze: preko Delte, Pećina, Martinšćice i Kostrene do Punte Venecijane, pa na povratku stepenicama od Martinšćice do Vežice te prugom do Pećinama pa na Deltu. Nogomet se igrao uglavnom naguravanjem, od trčanja izmorenih veslača, djelomično ispumpanom loptom koja je opetovano padala u Rječinu (tome smo pokušavali doskočiti razapinjanjem mreže popone iznad školjere) ili preko zida među mnoštvo dasaka uskladištenih unaokolo Kluba. Golovi su bili nacrtani živim bojama na zidu koji nas je odjeljivao od školjere na obali Rječine, odnosno na nasuprotnom zidu koji je odjeljivao Klub od puta za ulazak na Gradsko kupalište. Teren je proširena 1972. za širinu zemljana puta koji je sa zapadne i sjeverne strane opasivao klupsku terasu. Pa se na sjevernoj strani terasa proširila do veslaonice i radionice. Jer je zatvaranjem Gradskog kupališta na Delti srušen zid koji je terasu odjeljivao od puta za posjetitelje Gradskog kupališta. Godinu potom je terasa dobila asfaltni pokrov i velika klizna metalna vrata na zapadnoj strani terase, kojima od tada pješaci i vozila ulaze u Klub. Stara metalna vrata uz zgradu radionice i veslaonice su zaključana, ograde oko terase pojačane i visoko uzdignute, pa potom instalirani koševi za košarku.

Navedeno je omogućilo mnogo kvalitetniju igru malog nogometa, pa je među našom generacijom stasala skupina vrsnih nogometaša (D.Cvjetković, R.Hinić, S.Rakić, A.Simonić, M.Stamatović...). Koji su sve uspješnije parirali starijim znalcima (K.Brusić, F.Kazija, I.Huljev, Z.Pasarić, L.Smilović, B.Tučić st., S.Živadinov...), pa ubrzo postali, i ostali godinama gotovo nepobjedivi. Sve do stasanja mlađih generacija: K.Babin, T.Buneta, V.Malovac, D.Mustapić, Ž.Palčić, M.Podnar. B.Perožić, E.Radetić, A.Smilović, O.Trivić, Z.Zubović, J.Vlašić., koje će nadvisiti svoje uzore. Stoga nogometne ekipe Jadrana godinama uspješno nastupaju i na malonogometnim turnirima u Dvorani mladosti.

Navedeno nam je bilo dodatni poticaj - da uz sve veću vrsnoću igranja košarke (najčeće na jedan koš, u čemu prednjače. T.Barić, D.Cvjetković, R.Hinić, M.Jurićev, T.Knežević, M.Kostić, M.Lučić, B.Malatestinić, Z.Marenčić, D.Mustapić, D.Radović, A.Šuver...) i stolnog tenisa, skijanja (S.Bubanj, R.Hinić, V.Kabalin, Z.Novak, V.Petrović, A.Simonić, M.Stamatović...), te odlične natjecateljske uspjehe u studentskom veslanju - da svaki slobodni trenutak provodimo u Klubu na Delti. Postao nam je naš drugi dom. Mjesto najljepšeg druženja i zabave, stjecanja prijateljstva koja će potrajati cijeli život, te navika, vještina i nazora koji će nas oblikovati kao osobe. Među našim aktivnostima, uz naporno treniranje veslanja, ističem nekoliko. Od svakodnevnog, upornog igranja stolnog tenisa u hodniku Kluba u prizemlju te pokušaja

organiziranja nekoliko prvenstva. Vrsnoćom su se isticali J.Andrašević, D.Cvjetković, R.Hinić, B.Legović, M.Sablić, A.Simonić i B.Tučić st. Nažalost smo uspjeli privesti koncu samo prvenstvo 1977/78. Nastupalo je gotovo 30 igrača. Igralo se samo pojedinačno (zbog skučenosti prostora je igra u parovima bila otežana) na dvije pobjede, svatko sa svakim. U nabrijanoj atmosferi, nakon višetjednog igranja A.Simonić je uspio pobijediti sve natjecatelje. Veliku razbibrigu i veselje pričinjavalo nam je i igranje karata. Nikada za novac, ali žestoko zbog prestiža. To će krešendo doživjeti na prvenstvu Kluba u briškuli i trešeti, koncem 1980-ih. Sudjelovalo je petnaestak parova, a pobijedili su R.Hinić i A.Simonić.

Kao usklađena klapa, išli smo zajedno (i privatno, u većim ili manjim skupinama) na skijanje (Platak, Mrkopalj, Stara sušica, Begovo razdolje, Delnice, Kalič, Kranjska Gora, Pohorje...) i na dočeke nove godine (nekoliko puta u Klubu ili npr. početkom 1970-ih dva puta u Tršću. Bilo nas je oba puta četrdesetak od čega smo skoro svi bili članovi Jadrana), te na izlete s veslačkim čamcem i logorovanjem u Njivicama što će vrhunac doživjeti trotjednim veslanjem oko Krka, Cresa i Lošinja 1973...

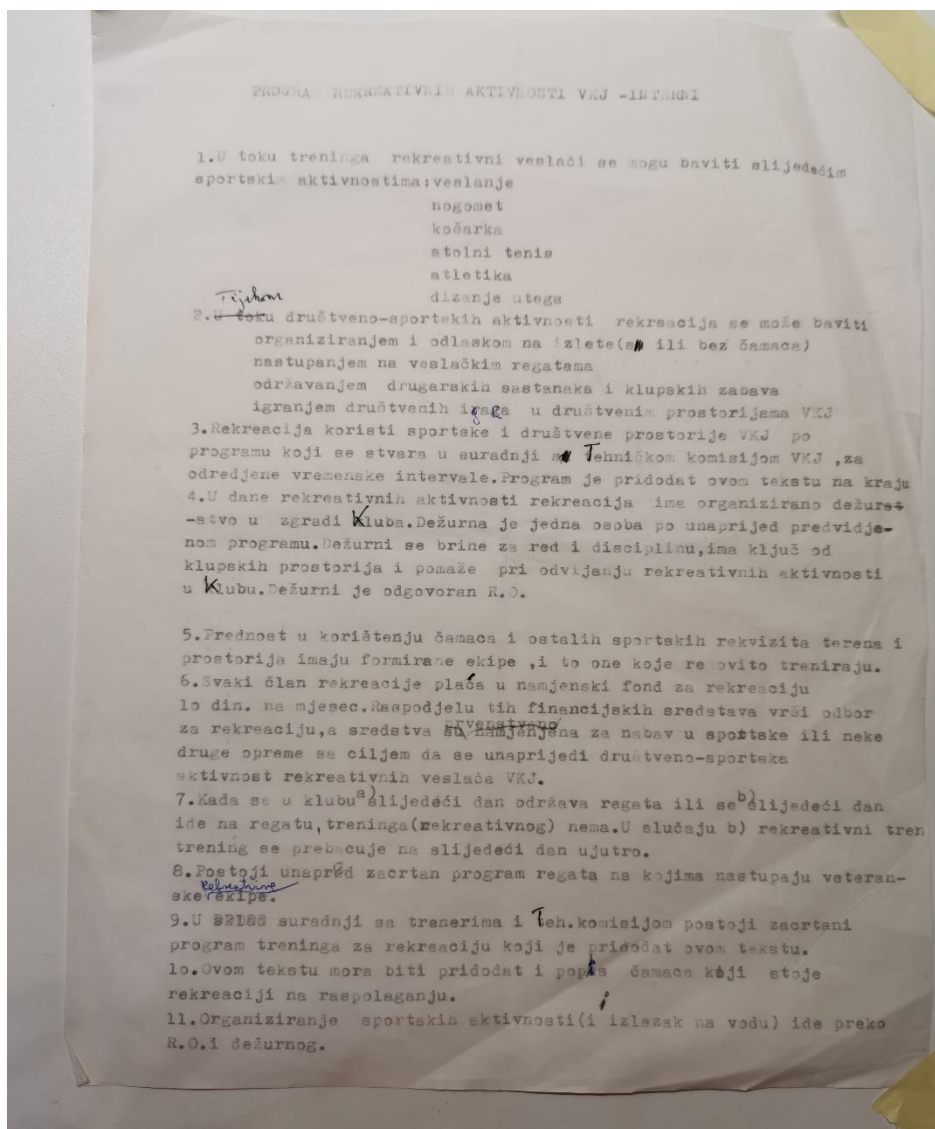
Sl. 1. Skijanje veslačica i veslača u Begovom razdolju 1967. Slijeva: M.Kuzele, S.Bubanj, Petra Matejčić, A.Simonić, Branka Milinović i V.Kabalin.

Tragajući za što uspješnijim ispunjenjem raznih aktivnosti koje nisu usmjerene isključivo prema natjecateljskom veslanju, a ne smiju biti u koliziji s treningom regatnih veslača, 1973. sam započeo višemjesečne pregovore s glavnim trenerom B.Tučićem. Nije iskazivao veliku sklonost ustupanju teretane, terase pred ulazom u Klub, veslaonice i čamaca *rekreaciji*. Kako smo sebe nazvali - mi nekolicina tražitelja boljih uvjeta za rekreativne aktivnosti u sustavu

VK Jadrana. Ali, uz aktivnu podršku istomišljenika i ističući dobre strane okupljanja bivših veslača, od kojih će se mnogi angažirati u radu Kluba, uspio sam utanačiti termine treniranja rekreacije. Srijedom i subotom kasno poslijepodne. Kako bi se ti termini ukorijenili, i na duge staze ostali u novo dogovorenoj funkciji, s nekolicinom rekreativaca sam u predviđeno vrijeme uporno dolazio godinama u Klub. Čak i kada nas nije bilo dovoljno za odigrati utakmicu nogometa ili ispuniti veslaonicu i/ili teretanu rekreativnim veslačima.

Godine 1975., kada je korisnost rekreativnih veslača za rad Kluba postala evidentnija, uz pomoć najaktivnijih rekreativaca (Ž.Brničić, D.Cvjetković, D.Čajkovski, M.Juričev, T.Knežević, M.Kostić, T.Križanović, Ž.Perožić, M.Rakić, S.Rakić, M.Sablić, D.Prijić, ...) sačinili smo cjelovitiji program rada rekreacije, koji je Upravni odbor VK Jadrana objeručke prihvatio.

Sl. 2. Preslika programa rada rekreacije VK Jadrana.

I dugoročno pozitivni rezultati nisu izostali. Jer, jakog Kluba nema bez jake uprave, pa su radu Tehničke komisije i sudačkom zboru (od J.Ferrija, Aleksandre.Frković, Đ.Ljubića i I.Marača, preko D.Padjena, B.Perožića, Z.Pirića, B.Polića ml., A.Simonića i L.Smilovića, do O.Trivića, S.Živadinova..., a nadalje M.Kostića i Z.Pasarića, koji su sudili i na kontinentalnim i svjetskim prvenstvima te olimpijadama), donijeti novi poticaji i nužna kvaliteta. Naime, u raznim tijelima VK Jadrana, do tada je bilo mnogo roditelja naših veslača, koji su bili od velike

koristi (najčešće nakon dugotrajnog nagovaranja da pripomognu Klubu, premda najčešće nisu imali specifičnih znanja o veslanju). Ali, u pravilu su radili u klupskim tijelima dok su im djeca bila aktivna, a situaciju je komplicirala mogućnost favoriziranja veslača čiji roditelji upravljaju Klubom. A u svakom slučaju, temeljna misija svih upravnih i stručnih tijela Kluba, je promicanje veslanja i skrb za veslače. Pa slijede desetljeća fantastičnih natjecateljskih rezultata Jadranaša, i to ne samo u juniorskoj kategoriji (npr. srebrni na svjetskim prvenstvima su četverac bez kormilara M.Srdoć, D.Perić, M.Podnar i V.Karlović u Beogradu 1978., te u četvercu s kormilarom M.Perinić, A.Bratuša i M.Čekada u Poznanu 1995.), već i među seniorkama i seniorima. Npr. Hana Bratić sudjeluje na svjetskim prvenstvima (u skifu, Paris, 1994.) te u dvojcu na pariće (Hazewinkel 1996.), a svjetska prvenstva u kategoriji seniora B osvojio je M.Perinić u četvercu s kormilarom u Hazewinkelu 1996. i u Milanu 1997. Na olimpijskim igrama su sudjelovali u dvojcu s kormilarom M.Butorac, S.Miloš i kormilar S.Rutešić (Montreal, 1976.), te u četvercu s kormilarom A.Fabijanić (Barcelona, 1992.).

Važnošću se ističe doprinos istaknutih veslača radu trenerskog tima VK Jadrana (jer su mnogi od njih postali treneri i instruktori u VK Jadranu. Od M.Butorca, D.Cvjetkovića, A.Fabijanića, T.Gašparovića, F.Kazije, D.Kordića, R.Manojlovića, B:Materljana. i E.Petrovića, do D.Radovića, D.Radovića, Ž.Ravlića, M.Sablića, L.Smilovića, Sandre Stojak, M.Stojčevića D.Škode, N.Tarlea i B.Tučića st.). Pri tome je od posebne važnosti, nužnost stalnog usavršavanja trenerskog kadra. Stoga se potiče školovanje bivših veslača na studijima za sport (pa diplomiraju D.Cvjetković, M.Kuzele, D.Radović...), odlazak trenera i instruktora na stručne seminare, angažiranje iskusnih trenera i visoko školovanih savjetnika iz zemlje i inozemstvu (od bivšeg saveznog kapetana za seniore J.Ropreta iz Beograda i dr.sc. M.Dodiga sa sveučilišta u Rijeci do M.Konstadinova koji je bio trener ženske bugarske reprezentacije) kako bi podigli kvalitetu stručnog rada s veslačima. Nažalost će ovaj strateški važan projekt biti samo djelomične realiziran.

Uskoro će se iz kruga rekreacije, tj. najistaknutijih bivših veslača, birati članovi i predsjednici raznih komisija, Predsjedništva kao i predsjednici Kluba (od A.Simonića koji je prvi od veslača državnih prvaka/reprezentativaca postao predsjednikom, za kojim slijede B.Perožić, E.Radetić, D.Vukić, L.Smilović, A.Smilović...). Potom se među istaknutim veslačima regrutiraju predsjednici i članovi regatnih odbora, te znalci koji skrbe za održavanje, obnovu i uređivanje doma na Delti, veslaonice i teretana (nova je dograđena zapadno od veslaonice početkom 1970-ih) (npr. M.Juričev, T.Knežević i Ž.Marenčić). Pridružujem tu nužnost promicanja brige za zdravlje veslača. Od primjerenog treninga za najmlađe uzraste (kako ih se ne bi preopteretilo npr. u teretani te revidiranja natjecanja kako bi se utrke na kratkim udaljenostima zamijenile

utrakama na većim udaljenostima sa ciljem otklanjanja ekstremnog fizičkog opterećenja), do smanjivanja rizika u svih veslača od sportskih povreda. Jer, primjerice, A.Simonić je teško povrijedio kičmu tijekom treninga. Radeći čučnjeve s besmisleno teškim utezima bez ikakve zaštite, pa je dva puta podvrgnut operaciji kičme. Od iznimne važnosti su i pažnja VK Jadrana za uspjeh veslača u školi (zato članovi uprave ciljano obilaze škole koje pohađaju naši veslači), kao i za školu veslanja (posvećena je najmlađem uzrastu), te poticanje studentskog i veteranskog veslanja. Da njihove utrke budu u službenom programu različitih regata, te da se učini kategorizacija veterana s obzirom na dob, te organiziraju specijalizirane regate samo za studente kao i za veterane. Visoko na agendi prioriteta Jadrana, je stimuliranje članova da sudjeluju na natjecanjima studenata i veterana, što ćemo uspješno ostvarivati godinama. Počevši od, npr. u četvercu s kormilarom kada smo osvojili prvenstvo Hrvatske (D.Radović, M.Kostić, F.Kazija i A.Simonić s kormilarom D.Krmpotićen) 1985., te (D.Cvjetković, N.Cvjetković, M.Kostić i A.Simonić s kormilarom Ž.Ravličem) 1986., a srebrni su 1991. E.Radetić, J.Vlašić, D.Radović i Ž.Palčić s kormilarom G.Surinom, te brončani 1992. E.Radetić, J.Vlašić, D.Radović i M.Sablić s kormilarom S.Čulinovićem. Pa će se sve to u današnje vrijeme dosegnuti iznimnu kvalitetu i donijeti VK Jadranu pregršt važnih trofeja.

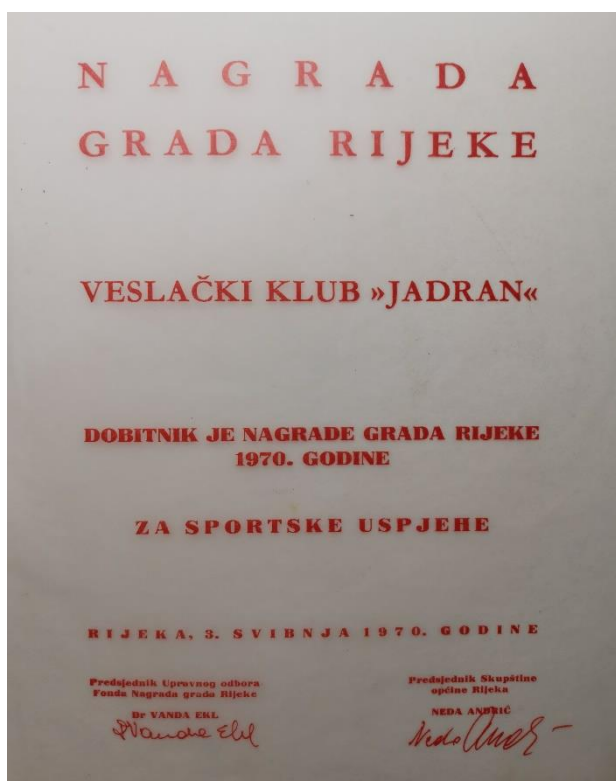
Jadranaši aktivno surađuju i s mnogim drugim institucijama Rijeke (npr. sudjeluju u organiziranju veslačkih regata pomorskih škola u Bakru) te sportskim klubovima u Riječkom sportskom savezu, kao i u Veslačkom podsavezu Istre i Hrvatskog primorja (radom u navedenim institucijama se posebno istaknuo L.Smilović), u Veslačkom savezu Jugoslavije (primjerice, tu se isticao Z.Pasarić nadasve kao kapetan juniorske reprezentacije SFRJ), te Veslačkom savezu Hrvatske (radom se ističu Z.Pasarić, M.Kostić, A.Smilović...). Iznimno je vrijedno i pokretanje *Biltena VK Jadrana* u prosincu 1981. Pišu ga i izdaju L.Smilović i D.Radović, objavljujući klupske aktivnosti i razne zanimljivosti svezane uz veslanje. Bilten izdaju dva puta godišnje, i ukupno objavljuju pet brojeva.

Posljedično opisanome, povećava se sveukupna vidljivost veslanja i Kluba u javnosti i raznim sportskim tijelima, čemu doprinosi činjenica da će mnogi bivši veslači ostvariti vrhunske profesionalne karijere i visok društveni status. Lista uspješnih Jadranaša je jako dugačka, što potvrđuje iznimno značajnu općedruštvenu važnost sporta pa i VK Jadrana, nadasve za Grad Rijeku i naš Zavičaj. Primjerice, od S.Lukeša koji je gradonačelnik Rijeke i direktor *Brodogradilišta Viktor Lenac*, I.Marenčića koji je predsjednik *Suda udruženog rada* Rijeke, Z.Pasarića koji je prvi čovjek *Riječkog sportskog saveza*, L.Smilovića koji je direktor *Sobračajnog školskog centra*, B.Perožića koji je direktor *Riječke banke*, D.Vukića koji je generalni direktor *Croatia line-a*, a istaknuti gospodarstvenici će postati I.Huljev, T.Knežević, M.Kostić,

Ž.Marenčić, B.Popović. N.Tarle, Z.Zubović ..., odvjetnici D.Čajkovski i H.Vukić, međunarodno prepoznat znanstvenik R.Živadinov i filozof B.Berčić, pa dekan *Medicinskog fakulteta* A.Simonić, saborski zastupnici B.Perožić, D.Vukić i A.Simonić. Posljednje navedeni je član Saborskog odbora za sport, a postaje i gradski vijećnik Rijeke, podpredsjednik Vlade Hrvatske (zadužen za društvene aktivnosti uključujući sport) te veleposlanik u NR Kini. I.Zrilić je član poglavarstva Primorsko-goranske županije (i pročelnik Odjela za pomorstvo i promet), I.Zrilić, A.Simonić i B.Popović su županijski vijećnici. L.Smilović dobiva Nagradu za životno djelo Primorsko-goranske županije zbog ostvarenja u sportu, A.Simonić predaje na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu te na nekoliko sportskih sveučilišta u NR Kini uključujući i najmoćnije: Beijing Sport University...

Klub postaje jedan od ne samo najjačih veslačkih klubova u državi već i jedan od najsnažnijih sportskih kolektiva Rijeke i regije. O uspješnosti rada Kluba svjedoče vrhunska organiziranja lokalnih i regionalnih regata kao i prvenstava Hrvatske i Jugoslavije, te međunarodnih veslačkih regata. Od onih u Rijeci ispred Kluba i u Riječkoj luci, pa do onih na Omladinskom jezeru u Lokvama, te u Uvali Scott, Bakarskom i Omišaljском zaljevu. Stoga su mnogi članovi i ekipe VK Jadrana nagrađeni važnim odličjima, a Klub je, primjerice, proglašen najboljim veslačkim klubom Jugoslavije 1971. i 1972., dobitnik je *Nagrade Grada Rijeke* 1970. kao najbolji sportski kolektiv Rijeke, te *Zlatnog grba Grada Rijeke* 1973., *Nagrade Grada Rijeke* 1996. i *Trofeja Hrvatskog olimpijskog odbora* 1997.

O bogatstvu društvenog života Kluba svjedoče i uspješne proslave u čast 50. obljetnice VK Jadrana 1972. - 1974. god., pa za 100. obljetnicu organiziranog veslanja u Rijeci 1988. - 1989. god., te za 75. obljetnicu VK Jadrana i 110. obljetnicu sportskog veslanja u Rijeci 1998.-1999.god. Tim prigodama pišu se i izdaju monografije Kluba. Za prvu (1974.) su najzaslužniji V.Margitić i I.Marendić, te za drugu (1999.) L.Smilović i V.Radetić-Tomić. Ističem i izložbe o VK Jadranu od kojih su najreprezentativnije otvorene 1988. u *Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja* u Rijeci (najzaslužniji su V.Margitić i V.Hreljanović) i 1998. u *Kortilu* na Sušaku (za koju je najzaslužniji L.Smilović). Iste godine je časopis *Povijesti sporta*, cijeli broj 77 posvetio veslanju u Rijeci, i u *Novom listu* je objavljen feljton o povijesti veslanja u Rijeci u pet nastavaka. Pripremio ga je sportski novinar O.Rivetti.

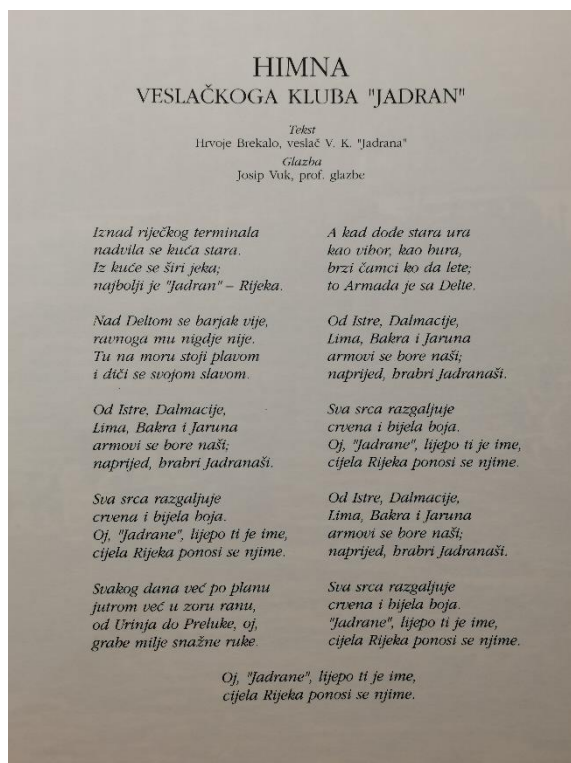
Sl. 3. VK Jadran je 1970. dobio Nagradu Grada Rijeke kao najbolji sportski kolektiv Rijeke.

Sl. 4. Proslava 100 obljetnice organiziranog veslanja u Rijeci, 1988. Predsjednik VK Jadrana A.Simonić daruje zahvalnicu gradonačelniku Rijeke Ž.Lužavcu.

Tijekom druge polovice 1980-tih, VK Jadran je održao iznimno uspješne klupske zabave za članove, prijatelje i goste Kluba (u Hotelu Neboder- Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku). U poticajnoj atmosferi, uz vrhunsku živu glazbu i konferansu (Vesne Lukanović uz podršku D.Radovića i M.Kostića), podjelu nagrada i priznanja za sportske uspjehe, bogatu tombolu... Uz veliku pomoć J.Šepića, 1988. dobivamo klupsku himnu. Komponira je J.Vuk i riječi piše veslač H.Brekalo, a da zastoja u djelovanju nema, svjedoči i nekoliko manje znanih aktivnosti. Od druženja s njemačkim rekreativnim veslačima iz Kiela (organizira ih koncem 1980-ih I.Huljev), preko suradnje s talijanskim sportskim entuzijastima iz Bologne te pokušajem utemeljenja *Panathlon Internationala* u Rijeci početkom 1990-ih (aktivni su L.Smilović i A.Simonić). Do pokretanja humanitarne udruge bivših državnih reprezentativaca Rijeke *Humanitarne zvijezde* (pokretači novinar *Novog Lista* i bivši rukometaš B.Peter i A.Simonić) i sudjelovanja A.Simonića u pokretanju veteranskih nogometnih aktivnosti u Rijeci (od kluba liječnika *Medicinar* s kojim i kao igrač – nastupa pod imenom reprezentacije Hrvatske promiču Europom istinu o Domovinskom ratu - osvaja europske i svjetske medalje, do *Lige veterana*).

Slika 5. Himna VK Jadrana.

Nažalost su rad Kluba bitno ometale pa i prekidale bremenitosti Domovinskog rata, kada se članovi Jadrana aktivno uključuju u obranu domovine. Neki se ističu rukovodećim i zapovjednim položajem, a svi se stavljaju na raspolaganje raznim institucijama obrane i obnove zemlje. Ali, opet slijedi sve življi rad Kluba i sve aktivnije sudjelovanje članova rekreacije VK Jadrana u raznim društveno-sportskim manifestacijama našeg Zavičaja i šire. Poput, zalaganja A.Simonića za razvoj paraolimpijskog sporta u Hrvatskoj (pa je i dio vodstva paraolimpijske reprezentacije Hrvatske na Paraolimpijskim igrama u Sydneyu 2000.), te sudjelovanja Jadranaša na riječkoj humanitarnoj utrci središtem Rijeke *Homo si teć* utemeljene 1998., koja će postati višednevni, elitni humanitarni događaj.

Sl.6. Paraolimpijske igre u Sydneyu 2000. A.Simonić u društvu s predsjednikom Međunarodnog olimpijskog odbora J.A.Samaranchom i vodstvom hrvatske reprezentacije.

U organizaciji rekreacije i ostalih društvenih aktivnosti Kluba sve prisutan je L.Smilović, što će tijekom drugog desetljeća 21. st. rezultirati sve organiziranijim radom sve većeg broja veterana Jadrana. Terminima treninga i sastajanja (srijedom i subotom) pridodaje se ponedjeljak, što rezultira i sve uspješnijim nastupima veterana na hrvatskim državnim prvenstvima i međunarodnim veslačkim natjecanjima diljem Europe. To se ogledava, primjerice, u ostvarenjima A.Smilovića, koji je od 1994. tridesetak puta bio veteranski prvak Hrvatske (u samcu, dvojcu na pariće, dvojcu bez kormilara, četvercu bez i četvercu s kormilarom te osmercu) i sudjelovao na mnogim međunarodnim veteranskim natjecanjima od čega su tri svjetska prvenstva i dva europska. Godine 2006. je bio prvak Europe u osmercu)...

Sl.7. A.Smilović i M.Perinić, prvaci RHrvatske za veterane u dvojcu bez kormilara.

Iza navedenog stoji vrlo angažiran rad s veteranima i I.Zrilića, pa slijede dva nastupa riječkih veterana i na veslačkoj regati *Maraton lađa* na Neretvi, čemu pridodajem dvije važne činjenice. 1.) skupina Jadranaša na čelu s D.Girottom utemeljuje 2003. pa uspješno vodi veslački klub *Glagoljaš* u Omišlju, te 2.) VK Jadran vrhunski organizira otvorena prvenstva Hrvatske u ergometrima: *Croatia Open*. Značajnim projektom rukovodi A.Smilović, i od 2019. je uvršten u kalendar *Svjetske veslačke federacije (FISA)*...